

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.I. 35.213/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Dr. Figula Ildikó bíró;

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: név Ügyvédi Iroda (ügyintéző: név ügyvéd)

Cím5

Az alperes: Alperes1

Cím1

Az alperes képviselője: név1 kamarai jogtanácsos

Cím1

A per tárgya: adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Fővárosi Törvényszék 107.K.704.188/2022/33. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2008-2012. években két gazdasági társaságban rendelkezett tulajdonosi érdekeltséggel, ingatlanokat, illetve gépjárműveket vásárolt, tagi kölcsönt nyújtott, életbiztosítással rendelkezett, adományt nyújtott, adóbefizetéseket teljesített több belföldi, valamint külföldi pénzügyi számlával rendelkezett, azokra jelentős összegű befizetéseket teljesített.

[2] Az elsőfokú adóhatóság a 2008-2012. időszakra személyi jövedelemadó és százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemek tekintetében bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott felperesnél. Az elsőfokú adóhatóság határozatát a felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú adóhatóság 2014. december 11. napján kiadmányozott 2927717467 számú határozatával megsemmisítette és az elsőfokú adóhatóságot új eljárás lefolytatására utasította (a továbbiakban: első új eljárás).

[3] E határozatot az adóhatóság a felperesnek és jogi képviselőjének is címezve postai szolgáltató útján küldte meg 2014. december 13-án (akik egyaránt 2015. január 05. napján vették át) emellett az adóhatóság a saját hivatali kézbesítője útján is megkísérelte a másodfokú határozat személyes kézbesítését a felperes állandó lakcímén és a meghatalmazott jogi képviselő székhelyén.

[4] Az adóhatóság megállapítása szerint az első új eljárást elrendelő, 2927717467 számú másodfokú határozat 2014. december 29. napján kézbesítettnek és egyben jogerősnek minősült. A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet elsőfokon elutasító végzést a NAV Külső Kapcsolatokért Felelős Elnökhelyettese – elnöki hatáskörben eljárva – a 2216857814 számú végzésével helyben hagyta.

[5] Az új eljárás eredményeként az elsőfokú adóhatóság határozatában a vizsgált időszakra összesen 87.580.998, - Ft személyi jövedelemadó különbözetet, valamint százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemben 38.704.802, - Ft adókülönbözetet állapított meg. A megállapított adóhiány után adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 3144703064 számú határozatával az első új eljárás során hozott elsőfokú határozatot helyben hagyta. A felperes a másodfokú határozattal szemben keresetet nyújtott be, mely alapján a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 2.K.33541/2017/8. számú ítéletével az alperes másodfokú határozatát hatályon kívül helyezte és elrendelte, hogy a fellebbezést az arra hatáskörrel rendelkező szervnek kell elbírálnia.

[6] A Kúria Kfv.VI.35.011/2017/5. számú végzése, továbbá a fentebb említett elsőfokú bíróság ítélete alapján a másodfokú hatóság megállapította, hogy a 2067320820 számú elsőfokú határozat kiadmányozására hatáskör hiányában került sor, így a határozat a Ket. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján semmis, ezért az elsőfokú határozatot megsemmisítette, az elsőfokú adóhatóságot új hatósági eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította (továbbiakban: másodfokú új eljárás).

[7] Az adóhatóság a második új eljárás során a lefolytatott hatósági eljárás alapján a 4320949716 számú határozatával a felperes terhére személyi jövedelemadó adónemben 87.580.998,- Ft, százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemben 38.704.802, - Ft, mindösszesen 126.285.800, - Ft adókülönbözetet állapított meg, amelyből 126.280.703, - Ft minősült adóhiánynak. Az adóhiány után adóbírságot és késedelmi pótlékot számított fel.

[8] Az adóhatóság megállapította, hogy a felperes adózott jövedelmei, igazoltan megszerzett adómentes bevételei nem nyújtottak fedezetet a kiadásaira, ezért az adóalapot becsléssel állapította meg. Rögzítette, hogy mivel a felperes ellenőrzése az alapeljárás során 2014. február 19-én kezdődött meg, és a felperest illetően a Központi Nyomozófőügyészség többek között nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás miatt már 2014. évben

nyomozást folytatott, de a büntető eljárásban jogerős ítélet még nem született, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: régi Art.) 164. § (1c) bekezdése alapján a vizsgált időszakra vonatkozóan az adóhatóságnak az adómegállapításához való joga még nem évült el, az elévülés a régi Art. 164. § (13) bekezdés a) pontja alapján 6 hónappal meghosszabbodott.

A felperes keresete és védírat

[9] A felperes keresetében az alperes határozatának megsemmisítését kérte az elsőfokú határozatra is kiterjedően, szükség esetén az első- és másodfokú adóhatóság új eljárás lefolytatására kötelezése mellett, másodlagosan az adóhatóság határozatainak részbeni hatályon kívül helyezését, illetve részbeni megváltoztatását kérte. Kifejtette, hogy az adóhatóság a tényállást nem a valóságnak és a rendelkezésre álló bizonyítékoknak megfelelően tisztázta, okirat ellenesen, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével állapította meg a tényállást. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú határozat 2014. december 29. napján történt személyes kézbesítésére, valamint a 2015. június 23-i kézbesítésre vonatkozóan is jogszabálysértő az eljárás. A becslés módszere jogszabálysértő, sérti a régi Art. 108. és 109. § rendelkezéseit, az adóhatóság nem tájékoztatta elvárható mértékben az őt megillető jogokról és az őt terhelő kötelezettségekről, valamint jogkövetkezményekről.

[10] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte.

[11] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[12] A felperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria Kfv.I.35.031/2021/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét, valamint az alperes 2234189192 számú határozatát, az elsőfokú határozatra is kiterjedően, hatályon kívül helyezte, s az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy az alperes helytelenül választotta meg az eljárási rezsimit, mert az adóhatóság nem a 2018. január 01. napján hatályba lépett új adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: új Art.), illetve az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.) előírásai alapján járt el. Megítélése szerint az eljárási rezsime megválasztásának különös jelentősége van, hiszen az adóhatóság a becslés, mint bizonyítási módszer alapján folytatta le az adóigazgatási eljárást és hozta meg határozatát, mely becslés módszerét taglaló régi Art. 108-109. §-a 2018. január 01. napjáig volt hatályban. Az új eljárásra ezért előírta, hogy az adóhatóságnak a 2018. január 01. napján hatályba lépett eljárásjogi rendelkezések alapján kell eljárását lefolytatnia.

[13] A Kúria ítélet meghozatalát követően az Alkotmánybíróság meghozta a 2/2022. (II.10) AB határozatát, melyben megállapította, hogy az új Art. 271. § (1) bekezdésének „és a megismételt” szövegrésze az Alaptörvény B. cikk (1) bekezdésébe ütközően Alaptörvény ellenes és ezért azt megsemmisítette. Az új Art. 271. § (1) bekezdése a megsemmisítést

követően úgy marad hatályban: „e törvény rendelkezéseit a hatályba lépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.”

[14] A harmadik új eljárásban az elsőfokú hatóság a 2022. július 07. napján kelt 6445392435 számú határozatával a felperes terhére személyi jövedelemadó adónemben 88.072.227, - Ft adókülönbözetet állapított meg, százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemben 39.227.908, - Ft adóhiánynak minősülő adókülönbözetet állapított meg, mely adóhiány után adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Elvetette a határozatok kézbesítésének szabályosságát vitató felperesi érvelést, ezzel összefüggésben azt hangsúlyozta, hogy sem az elsőfokú ítélet, sem a kúriai ítélet nem tett olyan megállapítást, mely szerint a 2014 és 2015. évi másodfokú határozatok más időpontokban váltak kézbesítetté, továbbá a Kúria iránymutatása nem terjedt ki arra, hogy a harmadik új eljárásban vizsgálnia kellene e kézbesítések szabályosságát. Nem találta megalapozottnak a felperesnek az elévülésre vonatkozó kifogását sem és érdemben sem tért el a korábbi megállapításaitól. A felperes fellebbezése folytán eljárta az alperes a 2022. október 14. napján kelt 6456465599 számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Hangsúlyozta, hogy a felperessel szemben büntető eljárás van folyamatban, ezért az adómegállapításhoz való jog nem évült el, az nyugszik. Ebből következően a felperes elévüléssel kapcsolatos további érvei az ügy érdemére nincsenek kihatással. Nem megalapozott a felperesnek az az álláspontja, hogy az elévülés, vagy annak megindulása tényként lenne figyelembe vehető.

A kereset és védírat

[15] A felperes keresetet terjesztett elő az alperes határozata ellen, melyben elsődlegesen annak elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését és szükség esetén az elsőfokú hatóság és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan a határozatok részbeni hatályon kívül helyezését, illetve részbeni megváltoztatását kérte. Kifogásolta, hogy a hatóság a megismételt eljárásban nem vizsgálta az elévülés és a kézbesítés szabálytalanságának kérdéskörét, helytelen jogértelmezést alkalmazott, a tényállás nem a valóságnak, a rendelkezésre álló bizonyítéknak megfelelően, hanem iratellenesen, s a bizonyítékok súlyosan okszerűtlen mérlegelésével állapította meg. Elsődlegesen a 2014. decemberi és 2015. júniusi kézbesítések szabálytalanságát állította, s ezzel összefüggésben az elévülésre vonatkozó álláspontját fenntartotta. Érdemben is vitatta az alperesi határozat megállapításait, és állította, hogy a becslés jogalapja nem állt fenn.

[16] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság döntése

[17] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta. Hangsúlyozta, hogy a perben támadott alperesi határozat a bíróság által elrendelt új eljárásban került meghozatalra,

az adóhatóságot a megismételt eljárás során a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása kötötte. Arra is utalt, hogy a Kúria joggyakorlata egységes annak megítélésében, hogy az új eljárást elrendelő felső bírósági iránymutatás köti az új eljárást lefolytató bíróságot, attól eltérni nem lehet. A megismételt peres eljárásban nem lehet újrakezdeni a bírósági felülvizsgálatot, annak korlátját a megismételt eljárást előíró felső bírósági döntés és annak indokolása jelenti. Figyelembe vette ugyanakkor az AB határozatban rögzítetteket, amely azt mondta ki annak [62] bekezdésében, hogy az új Art. egészének alkalmazása a megismételt eljárásokban nem feltétlenül sérti a hátrányt okozó visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, ezért a [63] pont szerint az általános alkalmazási tilalom mellőzése lehetőséget teremt arra, hogy a folyamatban lévő megismételt eljárásokban annak ellenére alkalmazzák az új Art.-t, hogy a szóban forgó mondatrészt az Alkotmánybíróság megsemmisítette.

[18] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a harmadik új eljárás időpontjában az annak realizálásaként kiadmányozott keresettel támadott alperesi határozat kiadmányozásának időpontjában bekövetkezett-e az adómegállapításhoz való jog elévülése, illetve a keresetlevelében hivatkozottak szerint az alperes jogalkalmazása során megállapítható-e a hátrányt okozó visszaható jogalkalmazási tilalom megsértése.

[19] Hangsúlyozta, hogy az elévülés egy olyan objektív időbeli korlát, amelynek kezdő és záró időpontját az alkalmazandó adóeljárési kódexek egzakt módon határozzák meg, azaz az adójogi elévülés számítása az arra kihatással bíró jogi tények kizárólag az adóeljárési kódexek tételes rendelkezéseiből és nem a felperes által hivatkozott jogalkotási törvényből vezethetők le. Ezért elvetette azt a felperesi hivatkozást, miszerint az elévülés számításánál mindig azt a megállapítással érintett adóévben hatályos eljárási normát kellene alkalmazni, amely az adott évben hatályban volt. Részletesen elemezte az elévüléssel összefüggő jogi tényeket, időpontokat, a régi és az új Art. rendelkezéseit és összegző értékelése szerint önmagában a büntető eljáráshoz kapcsolódó speciális elévülési szabályok eredményeként a per tárgyat képező adóellenőrzéssel érintett adóévek tekintetében az elévülés nem következett be, sem az alapeljárás, sem az első, sem a második, sem a harmadik megismételt eljárás során. A speciális elévülési szabály folytán a büntető eljárás jogerős befejezéséig az elévülés nyugszik. Mindezek okán a felperesnek az adóhatósági határozatok kézbesítésének körülményeire, a kézbesítési vélelemre, a felperes jogi képviselőjével való kapcsolattartásra vonatkozó előadásai nem alapozhatják meg az elévülésre vonatkozó érvelése alaposságát, ugyanis a büntető eljáráshoz kapcsolódó speciális elévülési szabály okán nem az általános elévülési szabályok alkalmazandók, a speciális elévülési rendelkezések következményeként a büntető eljárás jogerős befejezéséig az elévülés nyugszik. A kézbesítési szabályok, továbbá a becslés korábbi és a jelen eljárás lefolytatásakor hatályban lévő szabályozásának összevetéséből megállapította, hogy azok az adózóra nézve sem kedvezőbb, sem terheesebb jogkövetkezményt nem állapítottak meg.

[20] Rögzítette, hogy bár az alap és az első új eljárás a régi Art., míg a jelen közigazgatási peres eljárás alapjául szolgáló 3. megismételt eljárás a Kúria ítéleti iránymutatása alapján alkalmazott Art., Air. és az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Kormány rendelet (továbbiakban: Air.vhr.) rendelkezései alapján került lefolytatásra, a két eljárási rezsim teljességgel azonos tartalommal szabályozta az adómegállapítás jogának általános és a pénzügyi, valamint a vagyon elleni nagy tárgyi súlyú bűncselekmények

elkövetése miatti speciális elévülés szabályait, valamint a becslésre vonatkozó rendelkezéseket. Az AB döntésre figyelemmel elemezte jelen perbeli ügyet, és azt kifejtett, hogy az alperes nem alkalmazott olyan elévülési szabályt, amely az alapeljárás 2014. február 19-i megindulásakor ne lett volna hatályban, így a 2/2022. (II.10) AB határozatban foglaltakkal való tényállási azonosság nem áll fenn. Vizsgálta a felperesnek a 2014. decemberi és 2015. júniusi határozatok kézbesítésére vonatkozó kifogásait is, ezzel összefüggésben megállapította, hogy a felperes keresetlevelében nem jelölt meg olyan, az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértést magában hordozó adóhatósági cselekményeket, mulasztásokat, amely a garanciális jogainak, jogosultságainak csorbításához vezetett volna. Arra is utalt, hogy a személyes kézbesítés és a kézbesítési vélelem ellen a felperes a közigazgatási eljárásban nyitva álló jogorvoslati lehetőségével élt, a fellebbezéseit a NAV vezetője elbírálta.

[21] Végezetül a becslési eljárás lefolytatásával összefüggésben kifejtette, hogy az alperest a perbeli tényállás mellett az Air.vhr. 86. § (1) bekezdése alapján bizonyítás annyiban terhelte, hogy mind a becslés jogalapját, mind az alkalmazott módszert bizonyítania kellett. Ezzel szemben a becslés alapján számított adóalaptól, költségvetési támogatás alapjától való eltérést a felperesnek kellett hitelt érdemlő adatokkal igazolnia az Air.vhr. 87. § (3) bekezdés első mondatának megfelelően. A rendelkezésre álló iratanyag tanúsága szerint a becslés jogalapja fennállásának hiányát és az alkalmazott módszer jogszabálysértő voltát a felperes a közigazgatási eljárás során ellenbizonyítással nem döntötte meg és a perben sem állt elő a felperes olyan logikus, és okszerű magyarázattal, amely a fentebb említett ellentmondásokat feloldotta volna.

A felülvizsgálati kérelem

[22] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen a jogerős ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljesítését kérte. Másodlagosan az adóhatósági határozatok legalább részbeni hatályon kívül helyezését és részbeni megváltoztatását kérte a felülvizsgálati kérelemben előadottak bármely részében történő elfogadása esetében. Harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítását kérvényezte.

[23] A felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára, ab) és ad) alpontjára figyelemmel kérte. Álláspontja szerint garanciális jelentősége van annak, hogy a felperes eljárási jogai biztosítottak legyenek, ekként a felperes egyrészről bizonyítási indítványait előterjeszthesse, valamint a közokirattal szemben ellenbizonyítással éljen, másrészt a Kúria foglaljon állást abban a kérdésben, hogy amennyiben egy felet terhel egy bizonyítási kötelezettség, úgy az általa indítványozott bizonyítás súlyosan okszerűtlen eljárás folytán mellőzésre ne kerüljön. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság eljárása okán a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn, figyelemmel arra, hogy kétséget kizáróan jogszabálysértő az a bírósági gyakorlat, amely a bizonyítási teher kiosztását követően iratellenesen tagadja a fél által tett valamely előadás, védekezés, bizonyítási indítvány tényét,

majd a ténylegesen megtett előadás védekezés hiányára hivatkozással hozza meg érdemi határozatát.

[24] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára vonatkozva előadta, hogy az ügy különleges súlya és kiemelt társadalmi jelentősége úgyszintén indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, figyelemmel arra, hogy egyetlen személy sem lehet megfosztva attól, hogy a közokirattal szemben ellenbizonyítással élhessen. Így e körben a kézbesítés szabályosságával összefüggő bírói megállapításokat vitatta. Arra is hivatkozott, hogy a jogerős ítélet ellentmond a Kúria Pfv.VI.20.946/2022/5. számú döntésének, mely kimondta, hogy ugyan a kormányhivatali határozat teljes bizonyító erővel bizonyítja, hogy a kiállító az abban foglalt határozatot meghozta, de nem alkalmas az indokolásban foglalt adatok és ténymegállapítások valódiságának bizonyítására. Az eljáró bíróság azáltal, hogy elutasította a közokirattal szemben előterjesztett bizonyítási indítványait, teljes mértékben ellehetetlenítette őt attól, hogy jogos igényének az igazságszolgáltatás lépcsőit megjárva teret nyerjen. Ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jog is csorbát szenvedett.

A felülvizsgálati eljárás befogadását tehát a közokirattal szembeni bizonyítás, a kézbesítés szabályai, továbbá az elévülés kérdéskörei kapcsán tekintette a joggyakorlat egységének és tovább fejlesztésének biztosítása terén kiemelkedő jelentőségűnek. Ezen túlmenően felperes alapvető eljárásjogának sérelme és az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés miatt tartja indokoltnak a felülvizsgálati kérelem befogadását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[25] A felülvizsgálati kérelem befogadására – az alábbiakra tekintettel – nincs törvényes lehetőség.

[26] A Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata,

aa) a joggyakorlat egységének, vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[27] A Kúria megvizsgálta a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával kapcsolatban előadottakat, ám azok alapján a rendkívüli perorvoslati eljárás lefolytatását nem látta indokoltnak.

[28] Az ítélet jogerőssé válása azzal a joghatással jár, hogy rendes jogorvoslattal, vagyis önmagában azért, mert a fél azt jogsértőnek vagy megalapozatlannak tartja, többé nem támadható, ezért a felülvizsgálatra a törvény a félnek nem biztosít feltétel nélküli alanyi jogot (Kfv.VII.37.323/2024/2., [28]). A rendkívüli jogorvoslat a jogerős ítélet kivételes, a törvényben meghatározott okokból történő felülvizsgálatát jelenti. A befogadási eljárásban a Kúria ezeknek a törvényben meghatározott okoknak a fennállását vizsgálja, mégpedig a felülvizsgálati kérelem alapján. A Kp. 117. § (4) bekezdés utolsó fordulata értelmében a Kúria a fél által megjelölt befogadási okhoz nincs kötve, ugyanakkor a fél által előadottaknak valamely okból a befogadást alá kell támasztaniuk. A jogerős ítélet fél által állított jogellenességét a Kúria a befogadás során nem vizsgálhatja, mert ezzel megfordítaná a döntései sorrendjét, és a befogadást követő érdemi vizsgálatot előlegezné meg már a befogadási szakaszban.

[29] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelem befogadására – általánosságban – akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő, bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn (7/2023. jogegységi határozat). A joggyakorlat továbbfejlesztése céljából a felülvizsgálati eljárás érdemi lefolytatását az indokolhatja, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, annak követése azonban a körülmények megváltozására tekintettel nem támogatható. A kifejtettekre is figyelemmel, a Kúriának nem bármely, a felek által feltett jogkérdés megválaszolása a feladata, hanem a felülvizsgálni kért jogerős határozattal érintett körben a jogegység biztosítása.

[30] A perbeli esetben a felperes három témakör kapcsán kérte a befogadhatóság elrendelését, a határozatok kézbesítésének szabálytalansága, az elévülés, illetve a közokirattal szembeni bizonyítás kérdésében.

[31] A Kúria megállapította, hogy a jogerős ítéletben elvi jelentőségű jogkérdés nem merült fel, a Kúria több döntésében foglalkozott az adómegállapítási való jog elévülésével, a felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet a kialakult töretlen bírói gyakorlattól nem tér el, helytálló jogértelmezéssel vezette le a felperes esetében az adómegállapításhoz való jog

elévülésének nyugvását és rögzítette az elévülési idő meghosszabbodására irányuló időtartamot is. A Kúria a bírói gyakorlat áttekintése után megállapította, hogy nincs olyan joggyakorlat, amely a jogerős ítélettel ellentétesen értelmezné az elévülés intézményét, ezért a Kúria az elévülés tekintetében a jogegység sérelmét nem találta megalapozottnak. Rögzíti, hogy az elévülésre vonatkozó felperesi érvek tekintetében a jogegység biztosítása körében nincsen olyan indok, amely a Kúria iránymutatásának szükségességét alátámasztaná. Az elévülés jogintézményét az elsőfokú bíróság mind a régi, mind az új Art. rendelkezései alapján megvizsgálta, az irányadó előírásokat helytállóan értelmezte, illetőleg helyesen mutatott rá arra, hogy a felperessel szembeni büntető eljárás lefolytatása milyen kihatással van az elévülésre. Az elévülés és határozat semmissége közötti kapcsolat, annak bekövetkeztére vonatkozó álláspontot fejt ki a Kfv.V.35.057/2019/12. számú döntése, az ebben a döntésben foglalt álláspontot helytállóan jelenítette meg az elsőfokú bíróság ítéletében. A Kúria utal a Kfv. I. 35.480/2020/14. számú döntésre, melyben a legfőbb bírói fórum részletesen foglalkozott az adómegállapítási jog elévülésének kérdésével a ebben kifejtettektől az elsőfokú bíróság ítélete nem tér el.

[32] Hasonlóképpen nem állapítható meg eltérés a Kúria kialakult gyakorlatától a kézbesítés szabályszerűsége kapcsán, az elsőfokú bíróság ítélete megfelel a Kfv.I.35.288/2018/6. számú döntésben foglaltaknak.

[33] Ami pedig a bizonyítási indítványok mellőzését illeti, a Kúria rámutat arra, hogy a szabad bizonyítási rendszer igen széles mozgásteret biztosít a bíróság számára, mivel annak foganatosítása során sem a lefolytatásra vonatkozó alaki szabályok, sem a bizonyítás meghatározott módja, vagy eszköze nem köti, továbbá az egyes bizonyítási eszközök bizonyító erejét is szabadon mérlegelheti. A bíró a tényállás meggyőződése szerinti megállapítása során a peradatok egybevetésével, valamint azok egyenként és összességében való értékelésével, az esetleges összefüggések és ellentmondások feltárásával köteles eljárni. A bíróságnak az a kötelessége, hogy több elfogadható magyarázat közül azt válassza, amelyik elfogadása mellett észszerű indokokat tud felhozni és ezt saját meggyőződéséből eredő észszerű és racionális indokok alapján teheti meg, mely indokoknak az ítéletben szerepelnie kell. Mindezek felhatalmazzák a bíróságot arra, hogy mérlegelje mely felperesi bizonyítási indítvány lefolytatását rendeli el, kizárólag azon indítványokat köteles teljesíteni, amelyek a per eldöntése szempontjából lényegesnek tekinthetők. Ezzel összefüggésben a bíróságnak annyi a kötelezettsége, hogy megindokolja ítéletében, hogy mely okból került mellőzésre a felperes bizonyítási indítványa. E kötelezettségének a perben az elsőfokú bíróság eleget tett, pontosan meghatározta, hogy a felperes által kifogásolt rendőri jelentéssel összefüggésben miért mellőzte a felperes által kért bizonyítás lefolytatását, és ez nem áll összefüggésben azzal, hogy a közokirattal szemben bizonyításnak van helye. Az elsőfokú bíróság úgy találta, hogy a közokiratban foglaltakkal szemben felajánlott bizonyítás nem lenne elegendő a közokiratban foglaltak megdöntésére és ezért mellőzte a felperes által felajánlott bizonyításokat. Mindezek a kialakult bírói gyakorlattal összhangban állnak, ezen körülmény alapján sincs helye a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti befogadásnak. A Kúria összegző értékelése szerint a jelen ügy nem vet fel olyan elvi jelentőséggel bíró jogkérdést egyik problémakör kapcsán sem, amely vonatkozásában felső bírósági iránymutatásra lenne szükség.

[34] A felperes a felülvizsgálati eljárás lefolytatását a jogkérdés különleges súlyára, társadalmi jelentőségére hivatkozással is kérte. A felvetett jogkérdés különleges súlya akkor állapítható meg, ha a vizsgált jogkérdés túlmutat a konkrét ügyön, nagy számú új típusú ügy esetén a jogegység, vagy a jogbiztonság érdekében szükséges a Kúria iránymutatása. Az ügyek társadalmi jelentősége jellemzően akkor mutatható ki, ha olyan jogkérdés merült fel, amely a társadalom széles körét közvetlenül, vagy közvetve érinti. (Kfv.IV.37.960/2020/2.) Mindez azt jelenti, hogy az adott ügy – illetve a bíróság által abban elfoglalt jogi álláspont – ne csak az adott ügyben érintettekre legyen kihatással közvetve, hanem az adott ügyben nem szereplő jogalanyok helyzetét illetően is irányt mutasson. (Kfv.III.37.778/2020/2.)

[35] A felülvizsgálati kérelemben előadottak nem valószínűsítik azok egyedi tényállási ügyön túlmutató súlyát, jelentőségét. A felperes tényekkel, adatokkal nem mutatta be, hogy a konkrét ügy mikénti eldöntése pontosan mennyiben és miként érintené a társadalom széles körét. Ezek hiányában a befogadást a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alapján meg kellett tagadni.

[36] A felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján is kérte. A Kúria utal arra, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okra való hivatkozás esetén a kérelmezőnek a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján be kell mutatnia, hogy az eljárási szabályszegés a konkrét ügy érdemére kihatással volt, továbbá, hogy annak ténybeli alapja kétséget ébreszt a jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül nem megítélhető (Kfv.II.38.030/2021/2, Kfv.VII.45.269/2022/2, Kfv.I.35.472/2022/3, Kfv.V.35.008/2024/2, Kfv.V.35.127/2024/2.). A felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete súlyosan sérti a fegyverek egyenlőségének alapelvét, a tisztességes eljárás elvét, így különösen a bizonyításra vonatkozó alapelveket, az ítélet a felperes alapvető jogait sértő, az eljárás egészét átható eljárási szabálysértésen alapul.

[37] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás során jogkérdésben dönt, nem pedig a kereset ismételt elbírálását végzi. Ebből következően a felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bíróság által figyelembe vett bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére, a bizonyítás eredményének felülmérlegelésére, iratellenesség és kirívóan okszerűtlen mérlegelés hiányában nincs lehetőség. (lásd például Kfv.I.37.431/2022/3, Kfv.I.37.761/2022/3, Kfv.II.37.220/2023/2, Kfv.V.35.005/2024/2.). A Kúria nem észlelt a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésére, vagy iratellenes ténymegállapítására utaló körülményt. Önmagában pedig az, hogy a kérelmező nem ért egyet a bizonyítékok bíróság általi mérlegelésével és a bizonyítékok értékelésével, saját álláspontja elfogadását kéri, nem elegendő a felülvizsgálati kérelem befogadásához (Kfv.V.37.625/2023/5, Kfv.I.35.231/2023/3, Kfv.V.35.007/2024/2).

[38] A Kúria hangsúlyozza azt is, hogy az indokolás elvárt tartalmát mindig az adott tényálláshoz és a felmerült jogkérdésekhez igazodóan kell megállapítani. Az adott ügy egyedi tényállása és a felmerült jogkérdések alapján dönthető el, hogy melyek azok a tények, felek által tett nyilatkozatok, amelyek az ügy eldöntése szempontjából relevánsak, ezért

ismertetésük a hozzájuk kapcsolódó jogi állásponttal együtt nem mellőzhető. A kialakult kúriai gyakorlat szerint, amennyiben a jogerős ítélet tartalmazza a bizonyítékok megjelölését és azok értékelését, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályok meg nem tartása miatt a befogadhatóságról való döntés keretei között nem állapítható meg a fél alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabálysértés.

[39] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjára a befogadás körében nem hivatkozott, ugyanakkor a Kúria ezen feltétel fennállását is vizsgálta, azonban e körben sem találta megállapíthatónak a befogadás lehetőségét, tekintettel arra, hogy a fél az ügyszakossággal, az összevethetőség kritériumaira figyelemmel nem jelölte meg azt a közzétett kúriai határozatnak azon releváns megállapításait, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A Kúria nem talált olyan uniós jogi érintettségű kérdést sem, amely felvetette volna a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjának alkalmazását.

[40] A fentiekre kifejtettekkel figyelemmel a Kúria a Kp. 118. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem befogadását megtagadta.

A döntés elvi tartalma

[41] *A joggyakorlat egységének, vagy továbbfejlesztésének biztosítására, valamint a felvetett jogkérdés különleges súlyára, illetve társadalmi jelentőségére alapítottnak a felülvizsgálati kérelem csak akkor fogadható be, ha a Kúria az adott jogkérdésben a korábban az általa közzétett határozatban még nem foglalt állást, a joggyakorlat nem egységes, vagy a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn. A joggyakorlatok továbbfejlesztése miatt a befogadás általában akkor indokolt, ha már a kialakult gyakorlat követése nem támogatható.*

Záró rész

[42] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[43] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes, ezért a Kúriának az illeték megfizetéséről rendelkeznie nem kellett.

[44] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2024. október 2.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

előadó bíró

bíró

Dr. Figula Ildikó s.k.

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró

bíró